

potrošnost. Pa ipak, čovjek je – kako to Aristotel kaže – *zoon politikon*. Njegovu sadističko-mazohističku potrebu za prakticiranjem i konzumiranjem politike katkada je lakše objasniti iracionalno-strastvenim nego racionalnim kategorijama.

Krunislav Stojanovski pripada među angažirane autore koji intenzivno i nadasve iskreno promišljaju stvarnost što ih okružuje, pri čemu će uvijek - za razliku od mnogih svjetonazorski bliskih mu umjetnika - izrazitu važnost pridavati usuglašavanju etičkih i vizualno-estetskih komponenti likovnog djela. Umjetnost, dakako, ne može promijeniti sve ono loše što nas okružuje; neuspjeh modernističke utopije nipošto nije bio slučajan. Utjehu, pak možemo pronaći u obratnom procesu: loš i nesavršen svijet često provocira kvalitetne i vitalne umjetničke projekte, baš kao što je to slučaj i s Krunislavovom izložbom *Oko*.

Vanja Babić

Krunislav Stojanovski

Rođen 14. svibnja 1969. u Skopju.

Završio srednju školu biotehnoške struke. 📍 Nakon parcijalnog studija veterine i arhitekture, 1992. upisuje slikarstvo na ALU Zagreb u klasi prof. Đure Sedera, a diplomira 1998. 📍 1997. studira i diplomira Public Art u klasi Dr. Agnes Denes (SAD), na SOMMERAKADEMIE Salzburg, Austria. 📍 Član HDLU od 1997., a HZSU-a od 2004. 📍 1998. profesionalno radi i usavršava se u Cable Factory, Helsinki, Finska. 📍 U periodu 1990/99 radi kao novinar na području kulture za časopise, radio, TV. 📍 Od 1995. do danas inicira i organizira različite umjetničke projekte međunarodnog karaktera. 📍 2000. i 2001. radi za Restauratorski zavod u Zagrebu, zidno slikarstvo. 📍 Od 2003. do danas vodi kao profesor slikarsku radionicu u Privatnoj umjetničkoj gimnaziji u Zagrebu. 📍 2005. Vodi slikarsku radionicu za MSU Zagreb (uz izložbu Enigma objekta, zbirka Georges Pompidou). Izradio programe za više različitih slikarskih radionica. 📍 Bavi se slikanjem, crtanjem, ambijentalnim instalacijama, fotografijom, videom, pisanjem i edukacijom. 📍 Česte teme u umjetničkim djelima su one koje imaju socijalnu, humanističku, ekološku i političku konotaciju s posebnim naglaskom na pojedince i njegove uloge, mogućnosti i značaja u globalnome.

Živi i radi u Zagrebu, Vukovićeve 6 📍 kontakti: mob. +385 91 5656 123; tel/fax. +385 1 377 4546 📍 e-mail: kstojanovski@xnet.hr; mkssign@gmail.com; www.k-stojanovski.hr; www.sellyourbody.com.hr

Dobitnik više nagrada, a izlagao je na dvadesetak samostalnih i preko 35 skupnih izložbi.

Pozivamo Vas na otvaranje izložbe

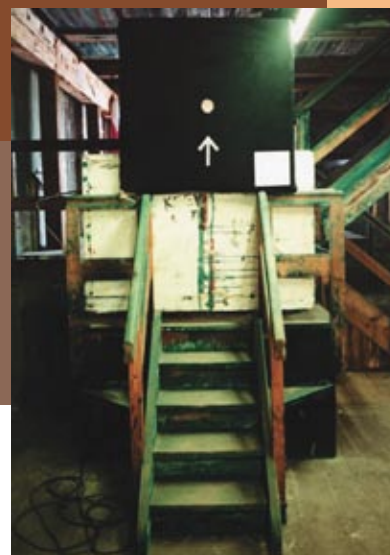
Krunislav Stojanovski: Ciklus ZOON POLITIKON, dio I. OKO

četvrtak, 03. svibnja 2011. u 19 sati

Galerija Matice hrvatske

Zagreb, Ulica Matice hrvatske 2

Izložba ostaje
otvorena do
30. ožujka 2011.

mh

maticahrvatska

NAKLADNIK
ZA NAKLADNIKA
SAVJET GALERIJE

VODITELJ GALERIJE
LIKOVNA OPREMA
TISAK

Matica hrvatska
Igor Zidić
Vanja Babić, Frano Dulibić, Neva Lukić,
Željko Marčiuš, Rašeljka Boras, Nives Marinac
Vanja Babić
Matica hrvatska
Denona d.o.o.

galerija
matice
hrvatske

Krunislav
Stojanovski:

Ciklus
ZOON POLITIKON
dio I.

OKO

Prije točno dvanaest godina Krunislav Stojanovski je u Galeriji *Nova* priredio vizualno i simbolički dojmljivu izložbu pod naslovom *Zemlja*. Tom prigodom, referirajući se na vlastiti rad, netom diplomirani umjetnik zapisao je: “Želim naći poetsko u grubom; naći poetsko u čovjeku današnjice; izvući emotivno, skriveno iz duše ljudi; postaviti ga otvoreno, javno, vidljivo doticajno, blisko...” Spomenuta izložba u određenom je smislu zračila romantičarskim, a u svakom slučaju mladenačkim nabojem što se manifestirao težnjom za istodobnim prokazivanjem negativnih i zagovaranjem pozitivnih aspekata svijeta koji smo uvelike sami oblikovali. Ne treba posebno isticati kako je ključno mjesto u tako osmišljenoj likovnoj simbolici zauzimala ekološka problematika.

U najnovijoj izložbi nazvanoj *Oko* Krunislav - sada već pripadnik srednje generacije umjetnika – zadržat će ponešto od formalnih i konceptijskih obrazaca *Zemlje*, ali u sadržajnom smislu to su ipak dva posve različita projekta. Dok je *Zemlja* u prvi plan isticala odnos ljudi prema prirodi, *Oko* problematizira međuljudske odnose, pri čemu će osobitu pozornost posvetiti politici kao specifičnom obliku njihove manifestacije i realizacije. Zbog čega takav pomak? Svakodnevno svjedočimo kako hladna pragmatika brutalno zatire svaku poetiku, a emocije se zlorabe, nerijetko tek kao kulise za ostrašćeno stjecanje moći i utjecaja. Biti poetičan i emotivan nedvojbeno znači posjedovati neke izvorno ljudske kvalitete, ali u današnjem svijetu – Krunislav je toga itekako svjestan – mnogo bolje kotiraju moć i pragmatično ponašanje, a to nas, dakako, odmah asocira na politiku i političare.

Već u sklopu izložbe *Zemlja* Stojanovski se poslužio specifičnim voajerističkim konceptom koji je u likovnost maestralno uveo još Marcel Duchamp svojom zagonetnom instalacijom *Etant donnés*. Riječ je o mogućnosti gledanja određenog prizora isključivo kroz sitan otvor, a u Krunislavovu radu promatrač se izravno suočavao s jednim velikim okom. Na taj način umjetnik je - nekoliko godina prije osmišljavanja zloglasne emisije – uspostavio svojevrsan učinak *Big Brothera*, upozorivši istodobno na složene dijalektičke odnose do kojih može doći u međuprostoru između promatrača i objekta njegova promatranja.

Voajeristički pristup sa središnjim motivom oka zadržao se, dakle, i na izložbi *Oko*. O čemu je točno riječ? Osnovni sadržaj, kao što je već rečeno, čini politika. Nakon što se uspne uz nekoliko stuba koje simboliziraju ljudsku znatiželju i želju za napretkom, promatrač dolazi do malog otvora s pogledom na političare u trenucima njihova obraćanja masi. Iako se po svojim nazorima, postupcima i povijesnim ulogama međusobno bitno razlikuju, najmanje dvije važne karakteristike svima su im zajedničke. Svaki političar, naime, oboružan je neizmjernom umišljenošću zahvaljujući kojoj upravo sebe doživljava kao osobu najpogodniju za donošenje ključnih odluka u ime milijuna ljudi; i drugo, on obično posjeduje sposobnost mobilizacije goleme mase sljedbenika. Iz tih dviju premisa Krunislav logično zaključuje kako su političari, zapravo, zasebna kasta ljudi. Promatrajući ih kroz otvor, posjetitelj ne čuje što govore. Umjesto njihovih riječi sluša meditativan zvuk mantre, zvuk koji mu sugerira kako je možda ipak moguće isključiti se iz ozračja svakodnevn

politike. Uostalom, zar njegova izvanjska, *bigbraderovska*, pozicija to zorno i ne dokazuje? Riječ je, dakako, o zabludi. Osim prizora s političarima, s druge strane otvora nalazi se i oko kao svojevrsna najava situacije što će uslijediti. Lagodna voajeristička pozicija, naime, uskoro će prerasti u drastično i bolno sučeljavanje. Nove stube ponovno sugeriraju uspon, ali ovaj put riječ je o tjeskobnom usponu što neizbježno vodi k metaforičkom sudskom procesu. Okolna prostorija depresivno je crna, a dva bijela galerijska stupa jasno asociraju na arhitektonske obrasce uobičajene za hramove i sudnice. Nakon što se uspeo, posjetitelj zauzima mjesto osuđenika što pokorno stoji ispred divovskog, svemoćnog i zasljepljujuće pulsirajućeg oka. To je sudac koji apsolutno sve vidi, a okrivljeniku uspijeva tek nejasno ga nazrijeti. Promatran i *osuđen*, sada je napokon prisiljen i na slušanje političkih govora. Sada se pokazuje kako meditativna mantra nije eskapistička izolacija, nego, upravo suprotno, fatalna hipnotička ovisnost o politici odnosno političarima i njihovim manipulacijama.

Govori političara u različitim se povijesnim vremenima i na različitim geografskim mjestima obično različito percipiraju, ali svima je zajednička težnja za ovladavanjem, a samim time i manipulacijom masama. Od antike do danšnjih dana u tom se smislu nije ništa promijenilo. Pokušamo li pak govore političara pozicionirati u neki univerzalni, bezvremenski ili dislocirani kontekst, oni će gotovo uvijek djelovati besmisleno, nerazumljivo, pa čak i dosadno. Upravo zbog toga Krunislav ih pušta unatrag, nedvosmisleno ukazujući na njihovu sadržajnu relativnost, ispraznost i